

საბროკერო კომპანია “რიონი კაპიტალის” დეკლარაცია

სხვადასხვა დერივატივებზე კონტრაქტების დადებასთან
დაკავშირებული რისკების შესახებ, რომელთა ძირითადი
აქტივებია უცხოელი ემიტენტების ფასიანი ქაღალდები ან
ასეთი ფასიანი ქაღალდების მიხედვით გამოთვლილი
ინდექსები

წინამდებარე დეკლარაცია ბროკერის მიერ სხვადასხვა დერივატივებზე ფინანსურ ინსტრუმენტებზე კონტრაქტების დადებასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ, რომელთა ძირითადი აქტივებია უცხოელი ემიტენტების ფასიანი ქაღალდები ან ასეთი ფასიანი ქაღალდების მიხედვით გამოთვლილი ინდექსები (შემდგომში დეკლარაცია) წარმოადგენს საბროკერო კომპანია „რიონი კაპიტალის“ (შემდგომში კომპანია) კლიენტების მომსახურების რეგლამენტის (შემდგომში „რეგლამენტი“) დანართს და მის განუყოფელ ნაწილს.

წინამდებარე დეკლარაციის მიზანია კლიენტის გაფრთხილება შესაძლო ზარალის შესახებ, მათ შორის იმ ზარალის ჩათვლით, რომელიც შეიძლება აღემატებოდეს განთავსებული უზრუნველყოფის ოდენობას (IM/MM/VM), აგრეთვე CCP-ის რისკ-მოდელის თავისებურებების ახსნა, რომლებიც გამოიყენება ბროკერის მიერ. ამასთან, წინამდებარე დეკლარაცია არ ამჟღავნებს მსგავსი გარიგებებთან დაკავშირებულ ყველა რისკს (ზოგიერთი მათგანი ვერ ექვემდებარება წინასწარ პროგნოზირებას).

1. წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული რისკები

წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან ოპერაციები ხელმისაწვდომია მხოლოდ იმ კლიენტებისთვის, რომელთაც კატეგორიზაციისა და Risk Group-ის შედეგების მიხედვით დაშვებული აქვთ წვდომა დერივატივების (ფიუჩერებისა და ოპციონების) ბაზარზე. წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს აქვთ გაზრდილი რისკის დონე სპოტ ინსტრუმენტებთან შედარებით, რადგან:

- საბაზისო აქტივის ფასის ცვლილება იწვევს პოზიციის ღირებულების პროპორციულ ან მულტიპლიკაციურ ცვლილებას;
- IM/MM/VM-ის გამოთვლა ხორციელდება ყოველდღიურად T+0 რეჟიმში;
- მკვეთრი ვოლატილობის პირობებში შესაძლებელია უზრუნველყოფის დეფიციტის წარმოშობა და პოზიციების ავტომატური დახურვა (Close-Out Rule).

ოპციონური კონტრაქტების გაყიდვის ოპერაციები, აგრეთვე ფიუჩერებისა და ფორვარდული კონტრაქტების დადება რეკომენდებულია მხოლოდ გამოცდილ ინვესტორებისთვის, რომლებიც ფლობენ მნიშვნელოვან ფინანსურ შესაძლებლობებს და პრაქტიკულ ცოდნას საინვესტიციო სტრატეგიების გამოყენების სფეროში.

წინამდებარე დეკლარაცია ვრცელდება ასევე იმ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც მიმართულია საფონდო ბაზარზე განხორციელებული სხვა ოპერაციების რისკების შემცირებაზე. ყურადღებით შეაფასეთ, თუ როგორ შეესაბამება თქვენი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები იმ ოპერაციებს, რომელთა რისკების შეზღუდვასაც აპირებთ და დარწმუნდით, რომ თქვენი პოზიციის მოცულობა დერივატივების ბაზარზე შეესაბამება იმ სპოტ პოზიციის მოცულობას, რომელსაც ჰეჯირებთ.

Rioni Capital-ი არ სთავაზობს OTC-წარმოებულ ინსტრუმენტებს მის კლიენტებს (ფორვარდებს, სვოპებს) და უზრუნველყოფს წვდომას მხოლოდ CCP-ის მიერ კლირინგირებულ კონტრაქტებზე.

2. საბაზრო (ფასობრივი) რისკი

საერთო საბაზრო (ფასობრივი) რისკის გარდა, რომელსაც ბროკერის კლიენტი იღებს ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე ოპერაციების განხორციელებისას, ფიუჩერსული, ფორვარდული და სვოპ კონტრაქტების დადებისას, აგრეთვე ოპციონური კონტრაქტების გაყიდვისას, თქვენ ასევე იტვირთავთ შემდეგ რისკებს:

1. **Price Risk** — საბაზისო აქტივის ფასის ცვლილება იწვევს Variation Margin-ის (VM) ზრდას ან შემცირებას.
2. **Gap Risk** — ფასის მკვეთრი ნახტომის რისკი, როდესაც VM ვერ ასწრებს ფასის მოძრაობის დაფარვას.
3. **Volatility Risk** — ოპციონებისთვის: მოსალოდნელი ვოლატილობის (implied volatility) ცვლილებები გავლენას ახდენს ოპციონის პრემიაზე.

კლიენტმა უნდა გაითვალისწინოს, რომ ფასის არასასურველი ცვლილების შემთხვევაში შესაძლებელია შედარებით მოკლე დროში დაკარგოს ის სახსრები, რომლებიც წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების უზრუნველყოფას წარმოადგენს.

3. ლიკვიდურობის რისკი

თუ თქვენი საინვესტიციო სტრატეგია ითვალისწინებს შესაბამისი კონტრაქტით პოზიციის დახურვის აუცილებლობას (ან ისეთი გარიგების დადებას სხვა კონტრაქტზე, რომელიც ამცირებს მოცემული კონტრაქტის რისკს), ყურადღება მიაქციეთ შესაბამისი კონტრაქტების ლიკვიდურობას, რადგან არალიკვიდური კონტრაქტებით პოზიციების დახურვამ შესაძლოა გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი დამატებითი ზარალი მათი დაბალი ლიკვიდურობის გამო. გაითვალისწინეთ, რომ როგორც წესი, უფრო შორეულ ვადაში შესასრულებელი კონტრაქტები ნაკლებად ლიკვიდურია ახლო ვადის კონტრაქტებთან შედარებით.

თუ თქვენს მიერ დადებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტი არალიკვიდურია და წარმოიშვა პოზიციის დახურვის აუცილებლობა, აუცილებლად განიხილეთ, მოცემული კონტრაქტით პოზიციის დახურვის გარდა, რისკის აღმოფხვრის ალტერნატიული ვარიანტები სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ან საბაზისო აქტივებით ოპერაციების შესრულების გზით. ალტერნატიული ვარიანტების გამოყენებამ შესაძლოა გამოიწვიოს ნაკლები ზარალი.

დაბალი ლიკვიდურობის მქონე კონტრაქტებმა შესაძლოა გამოიწვიოს:

- სპრედების გაფართოება;
- პოზიციის დახურვის შეუძლებლობა მოსალოდნელ ფასად;
- გაზრდილი სლიპიჯი (slippage);
- Stress-Loss-ის ზრდა CCP-ის გამოთვლებში.

შორეული შესრულების (far-dated) კონტრაქტები, როგორც წესი, ნაკლებად ლიკვიდურია. თქვენი Stop-Order ტიპის ბრძანებები, რომლებიც მიმართულია ზარალის შეზღუდვაზე, არ

იძლევა გარანტიას, რომ შესრულდება მითითებულ ფასად საბაზრო გეპების დროს, და ზარალის შემცირება მოსალოდნელ დონემდე შესაძლოა შეუძლებელი აღმოჩნდეს.

4. უზრუნველყოფად არსებული სახსრების განკარგვის შეზღუდვა

წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული ხელშეკრულების დადების შედეგად, თქვენ საკუთრებაში არსებული აქტივი (ან მისი ნაწილი) წარმოადგენს თქვენი ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფას, რის შედეგადაც მისი განკარგვა, ანუ მასზე გარიგებების განხორციელების შესაძლებლობა, იქნება შეზღუდული.

CCP ადგენს სავალდებულო მარჟის მოთხოვნებს:

1. **Initial Margin (IM)** — საბაზისო უზრუნველყოფა, რომელიც საჭიროა პოზიციის გასახსნელად;
2. **Maintenance Margin (MM)** — უზრუნველყოფის მინიმალური დონე;
3. **Variation Margin (VM)** — პოზიციის ღირებულების ყოველდღიური (ზოგჯერ შიდა დღიური) ცვლილებები, რომლებიც ექვემდებარება კლიენტის მიერ დაფარვას.

Equity-ის MM-ზე დაბლა შემცირების შემთხვევაში წარმოიშობა Margin Call და შეიძლება ამოქმედდეს პოზიციების ავტომატური დახურვა (Close-Out).

ბროკერი არ ამცირებს CCP-ის ან prime-broker-ის მიერ დადგენილ IM-ის პარამეტრებს.

5. პოზიციის იძულებითი დახურვის რისკი

ფასის არასასურველმა ცვლილებამ შესაძლოა გამოიწვიოს დამატებითი სახსრების შეტანის აუცილებლობა, რათა უზრუნველყოფა შესაბამისობაში მოვიდეს კანონმდებლობისა და რეგლამენტის მოთხოვნებთან, რაც უნდა განხორციელდეს მოკლე ვადაში, რომელიც შესაძლოა თქვენთვის არასაკმარისი აღმოჩნდეს.

ბროკერი ვალდებულია დახუროს კლიენტის პოზიციების ნაწილი ან ყველა პოზიცია, თუ:

- Equity შემცირდა Close-Out Level-ზე დაბლა;
- წარმოიშვა Variation Margin-ის (VM) დეფიციტი;
- დაირღვა Risk Group-ის ლიმიტები;
- გადაჭარბებულია CCP-ის მიერ დადგენილი Position Limits.

დახურვა ხორციელდება ავტომატურად, კლიენტის ცალკეული დადასტურების გარეშე, იმ მომენტში ხელმისაწვდომი საბაზრო ფასით. შესაბამისად, ბროკერი დებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებულ გარიგებას, ან ყიდულობს ფასიან ქაღალდებს თქვენი სახსრების ხარჯზე, ან ყიდის თქვენს ფასიან ქაღალდებს. ეს შეიძლება განხორციელდეს არსებული, მათ შორის არახელსაყრელი ფასებით და გამოიწვიოს თქვენი ზარალი.

პოზიციის იძულებითი დახურვა მიმართულია რისკების მართვაზე. თქვენ შესაძლოა განიცადოთ მნიშვნელოვანი ზარალი მიუხედავად იმისა, რომ შემდგომში ფასების

მოდრაობა შესაძლოა თქვენთვის ხელსაყრელი მიმართულებით განვითარებულიყო და პოზიციის არ დახურვის შემთხვევაში მოგება მიგელოთ.

6. საბაზისო აქტივის უცხოურ წარმოშობასთან დაკავშირებული რისკები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების საბაზისო აქტივებთან მიმართებით — უცხოური ემიტენტების ფასიანი ქაღალდები და ასეთ ფასიან ქაღალდებზე გათვლილი ინდექსები — არსებობს შემდეგი რისკები:

- საბაზისო აქტივის წარმოშობის იურისდიქციაში რეგულაციების ცვლილება;
- სავალუტო რისკი (FX Risk), რომელიც გავლენას ახდენს პოზიციის ანგარიშსწორებაზე;
- ინფორმაციის გამჟღავნების სტანდარტებში განსხვავებები (GAAP, IFRS);
- ბირჟებისა და CCP-ის სავაჭრო/კლირინგული წესების განსხვავებები.

Rioni Capital იყენებს მხოლოდ ოფიციალური მარკეტ-დატა პროვაიდერებისა და CCP-ის მონაცემებს.

უცხოურ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნება, რომლებიც წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების საბაზისო აქტივს წარმოადგენს, ხორციელდება საზღვარგარეთ მოქმედი წესების შესაბამისად და, როგორც წესი, საბაზისო აქტივის წარმოშობის ქვეყნის სახელმწიფო ენაზე. შეაფასეთ თქვენი მზადყოფნა უცხო ენაზე წარმოდგენილი ინფორმაციის ანალიზისთვის, აგრეთვე ის, რამდენად გესმით განსხვავებები თქვენს ქვეყანაში მიღებულ ფინანსური ანგარიშგების წესებსა და იმ წესებს შორის, რომლის მიხედვითაც უცხოური ფასიანი ქაღალდების ემიტენტი აქვეყნებს ინფორმაციას.

ყოველთვის გაითვალისწინეთ თარჯიმნის შეცდომების ალბათობა, მათ შორის ერთი და იმავე უცხოური სიტყვებისა და ფრაზების განსხვავებული თარგმანის შესაძლებლობა ან თქვენს მშობლიურ ენაზე საყოველთაოდ მიღებული ტერმინის ეკვივალენტის არარსებობა

წინამდებარე დეკლარაცია არ ისახავს მიზნად, კლიენტს აიძულოს, უარი თქვას ბროკერთან ურთიერთობაზე, არამედ გამიზნულია იმისათვის, რომ დაეხმაროს კლიენტს, შეაფასოს რისკები და პასუხისმგებლობით მიუდგეს კლიენტსა და კომპანია „რიონი კაპიტალს“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულების პირობებს. კლიენტმა უნდა უზრუნველყოს, რომ ზემოაღნიშნული ინფორმაცია გასაგებია მისთვის და საჭიროების შემთხვევაში მიიღოს განმარტება რიონი კაპიტალისგან ან შესაბამის საკითხებში სპეციალიზირებული კონსულტანტისგან.